

ARAŞTIRMA YÖNTEMLERİ

Hafta 3

Doç. Dr. Murat BAYAT

ELEŞTİREL KAYNAK İNCELEME, HİPOTEZ VE STRATEJİ GELİŞTİRME

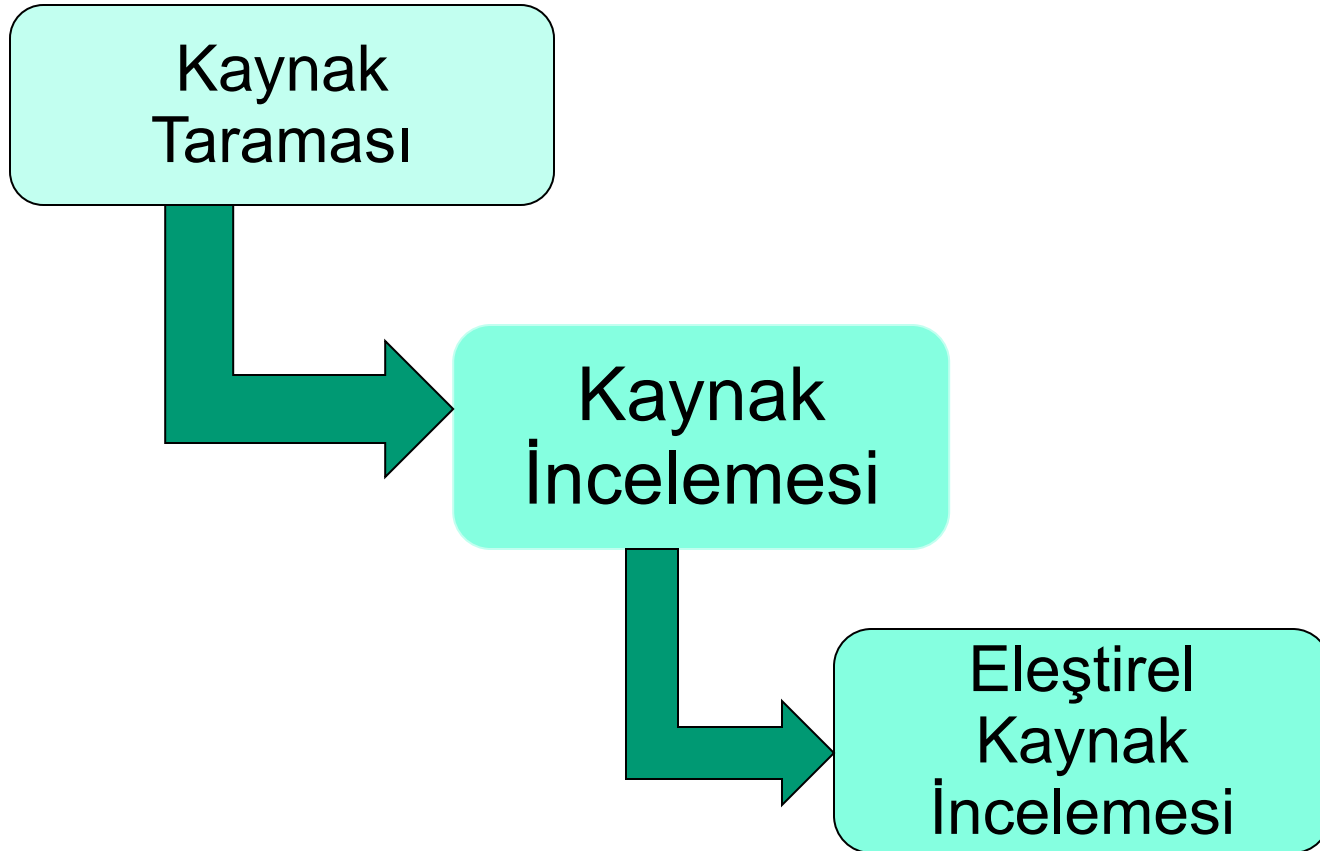
Ne aradığını
bilmeyen,
bulduğunun farkında
olamaz.

Plan

- Eleştirel Kaynak İncelemesinin Önemi ve Yapılması
- Araştırma Sorusu ve Amaçların Oluşturulması
- Hipotez Geliştirme
- Uygun Araştırma Stratejilerinin Belirlenmesi

Eleştirel Kaynak İncelemesi Süreci

Eleştirel Kaynak İncelemesi

«Ben olsam, Müslüman Doğu'daki tüm mekteplere "eleştirel düşünce" dersleri koyardım. Batı'nın aksine Doğu bu acımasız mektepten geçmemiştir ve birçok zaafın kaynağı budur.»

Aliya İzzetbegović

- Var olan kaynak ve belgeleri inceleyerek veri toplamaya **literatür tarama** denir.
- Bilimsel alanda, bir bilim dalının çeşitli konularında kitap, dergi, makale gibi çeşitli biçimlerde verilmiş yapıtların tamamını dile getirir.
- Bilimsel araştırmalar daha önce yapılmış araştırmalar üzerine inşa edilirler. Bu sebeple, araştırmacı ilgilendiği konuya dair daha önce ne tür çalışmalar yapıldığını belirlemelidir.
- Araştırma yapılacak konuda daha önce ne tür çalışmaların yapıldığı ise, ancak "*eleştirel*" bir kaynak incelemesi ile ortaya çıkar.

Eleştirel Kaynak İncelemesi

- Eleştirel kaynak incelemesi daha önce yapılmış çalışmaların araştırma stratejilerinden yararlanmaya imkân sağlar.
- Problemin/konunun araştırılmasında , ölçülmesinde ve yorumlanmasında daha önceden kullanılmış araştırma yöntemi, stratejileri, özel süreçler, ölçekler, veri analizi, ölçüm araç ve gereçleri hakkında bilgi sahibi olunur.
- Sonuçları yorumlayışı hakkında daha önce aklına gelmeyen çağrışımlar yapabilir ve ipuçları elde edilebilir.

Eleştirel Kaynak İncelemesi

- “*Eleştirelilik*” bilimselliğin “*şüphe etmek*” ve *sübjektif yargılardan kaçınmak*” boyutlarıyla yakından ilgilidir.
- *Eleştirelilik*, daha önce yapılan bilimsel açıklamalardan yararlanmak ama yetinmemek anlamına gelir.
- Eleştireliliği “*olumsuzlama*” anlamında kullanmak doğru değildir. Eleştirelilik aynı zamanda “*daha iyi ile*” “*yeterince iyi olmayan*” çalışmaları birbirinden ayırt etmek, daha iyi olanların hakkını teslim etmek anlamına gelmektedir.

Eleştirel Kaynak İncelemesi

- *‘Daha önce yapılmış çalışmalar benim araştırma sorularıma-amaçlarıma ne kadar cevap verebiliyor?’*
- *‘kaynak inceleme amaçlarımla - hipotezlerimle ne derece ilgilidir?’*

Eleştirel Kaynak Taraması

- ✓ Tüm araştırmalar geçmiş çalışmalara dayandırılmak ve ilişkilendirilmek zorundadır. Dolayısıyla, tüm araştırmalarda kaynak taraması gerekmektedir.
- ✓ Hipotez geliştirme süreci eleştirel bir kaynak taramasına dayandırılmak durumundadır.
- ✓ Araştırmalarda çeşitli tuzaklardan kaçınmak gerekmektedir. Bunun için;
 - ❖ “Hayat boyu kaynak taraması”ndan kaçınmak,
 - ❖ “Kes-yapış”tırdan kaçınmak,
 - ❖ Tüm kaynakların detaylı incelenmesi mümkün olmayabilir,
 - ❖ Kaynak taraması sadece gerçeklerin veya bulguların zeti de değildir,
 - ❖ Mevcut bulguların sistematik şekilde organize edilmesi ve sınıflandırılması gerekmektedir.

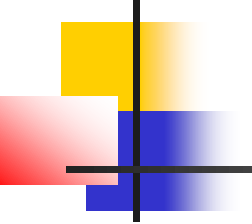
Kaynak İncelemesinde İzlenebilecek Yaklaşım...

- ✓ Araştırma soru ve amaçları veya hipotezleri tam olarak geliştirilmeden önce, daha genel bir yaklaşım benimsenebilir...
- ✓ Ana fikirlerin kısa bir takdimi yapılabilir...
- ✓ Başlıca yazarlar tarafından kaleme alınmış çalışmaların uyuşan ve çatışan boyutları özlü bir şekilde ifade edilebilir...
- ✓ Bu çalışmalar içinde araştırmayla doğrudan ilişkili olanları tespit edilebilir...
- ✓ Doğrudan ilişkili araştırma bulgularının ayrıntılı olarak tartışılması...
- ✓ Araştırmanın daha önceki çalışmalardan farklı olarak ele alacağı konuların belirlenmesi...

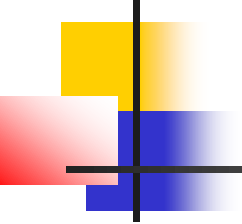
Kaynakların Hazırlanması

- ✓ İyi bir kaynakça, gereksiz çalışmalarla şişirilmemiş, odaklandığı sorularla doğrudan ilintili olan kitap, makale ile yerli ve yabancı kaynakların yeterince yer aldığı kaynakçadır.

Bir çalışmayı okurken sorulması gereken sorular (check list)

- ✓ Araştırmanın “problemi” (varlık gerekçesi) açıkça ifade edilmiş midir?
- ✓ Araştırmanın amacı açıkça ifade edilmiş midir?
- ✓ Araştırma, ele aldığı konuya ilişkin kaynaklara sahip midir?
- ✓ Kaynak incelemesi yeterinde kapsamlı mı?
- ✓ “Kuramsal bir ereve “ oluşturulmuş mu?
- ✓ Araştırma yöntemi ifade edilip açıklanmış mı?
- ✓ Araştırmanın soru, önerme veya hipotezleri ilgili yazınla ilişkilendirilerek geliştirilmiş midir?
- ✓ Araştırmanın anakütlesi, örnekleme tanımlanıp gerekçelendirilmiş midir?
- ✓ Veri edinme tekniği gerekçelendirilmiş midir?

Bir çalışmayı okurken sorulması gereken sorular (check list)

- ✓ Veri özmleme tekniklerinin niçin tercih edildiği, tartışılmış mıdır?
- ✓ Bulguların gelecekte ne tür başka çalışmaları gerektirdiği tartışılmış mıdır?
- ✓ Eldeki verilerin bu çözümleme için uygunluğu tartışılmış mıdır?
- ✓ Elde edilen bulgular araştırmanın soru ve hipotezleri ile ilişkilendirilerek tartışılmış mıdır?
- ✓ Sonuç ile araştırmanın amacı makul bir şekilde örtştrlmş mdr?
- ✓ çalışmanın sınırlılıkları/kısıtları ‘yeterince ortaya konmuş mudur?
- ✓ Araştırma kaynakçası yeterli ve dengeli midir?

Eleştirel Kaynak Taramasında Dikkat Edilecek Noktalar

- ✓ Organize edilmemiş çok sayıda kaynağın taranması yerine daha az sayıda ancak, iyi organize edilmiş kaynak taraması daha etkin olacaktır
- ✓ **Kaynak taramasında mümkün olduğunca son yıllarda yapılan çalışmalardan başlamak eski çalışmalar hakkında bilgi verme açısından yararlı olacaktır**
- ✓ Araştırma bağlamında sınırlı sayıda çalışmanın bulunması durumunda mümkün olan tüm kaynaklara ulaşılması önemlidir
- ✓ **İncelenen her kaynağa ilişkin bir özetin tutulması zaman kazandıracaktır.**
- ✓ Çok fazla kaynağa sahip olmak tek başına araştırmanın kalitesini göstermez, ancak söz konusu kaynakların amaca uygun bir şekilde kullanılıp kullanılmadığı önemlidir.

Eleştirel Kaynak Taramasının Faydaları

- Araştırma konusunun genelden özele indirgenmesine yardımcı olur.
- Hipotezlerin geliştirilmesine zemin oluşturur.
- Araştırma metodolojisinin şekillenmesine yardımcı olur
- Araştırma bağlamında kullanılacak ölçeklerin geliştirilmesine ve yeni ölçeklerin geliştirilmesine zemin hazırlar
- Bulguların yorumlanmasına yardımcı olmak
- Eleştirel bir kaynak taraması araştırmacının beyin jimnastiği yapmasına imkan tanıyacaktır

Eleştirel Kaynak Taramasında Sorulacak Temel Sorular

- Mevcut çalışmalar benim araştırma konuma/hedeflerime ne derecede cevap verebilmektedir.
- Kaynak taraması araştırma amaçları ve hipotezleri ile ne derecede ilintilidir.

Eleştirel Kaynak Taramasında Kaynakların Hazırlanması

- ✓ Kütüphane imkanlarının belirlenmesi
- ✓ Araştırma konusu ile ilgili temel kaynakların tespit edilmesi
- ✓ Genel kaynakların tespiti
- ✓ Konuyla ilgili yardımcı olabilecek diğer kişi ve kaynakların belirlenmesi
- ✓ İnternet kaynak tarama yollarının araştırılması
- ✓ Konuyla ilgili kişi ve kuruluşlarla ön çalışmalar yapılması
- ✓ araştırma sürecinin kolaylaşmasını ve araştırmada etkinliği sağlayacaktır.

Araştırma Konusunun Çevresel İçeriğinin Belirlenmesinde

- ✓ Karar vericilerle (yöneticilerle) tartışma
- ✓ Uzmanlarla görüşmek
- ✓ İkincil kaynak taraması
- ✓ Kalitatif araştırmalar
- ✓ Kuramlar ve uygulamalar

Problemin Tanımı

"Problemin tanımlanması çoğu kez çözümlmesinden daha önemlidir."

Albert Einstein

Problem tanımı sonundaki problem cümlesi, *araştırmanın değişkenlerini, ana kütesini ve problem mantığını* gösterebilmelidir.

Bu öğelerin açık seçik olarak belirtilmemesi veya belirtilememesi problem tanımının eksik kaldığını gösterir.

Buradaki problem mantığı, problemin ampirik prosedürler yoluyla araştırılabilirlik niteliği kazanmasıdır.

Araştırmada problem tanımı statik bir süreç değildir. Aksine gelişen ve olgunlaşan bir dinamizme sahiptir. Araştırma geliştikçe problem tanımı da olgunlaşır gelişir. Belki de araştırma tamamlandığında problem tanımı tamamlanmış olur.

Problemin Ortaya Konmasında

- ✓ Teorik çerçeve ve amaçlar
- ✓ Analitik modeller
 - ✓ Sözel, grafik, matematiksel
- ✓ Araştırma soruları
- ✓ Hipotezler
- ✓ Araştırma dizaynını etkileyen faktörler
- ✓ Güçlü ve zayıf yönlerin araştırılması
- ✓ Daha önce yapılan araştırmalar
- ✓ Kaynak taraması

Genel Araştırma Konularına Örnekler:

- Performans değerleme verimlilik ilişkisi
- Yönetici sendikacı ilişkisi
- Teknolojinin alışanların sağlığı üzerindeki etkisi
- Hizmet kalitesinin belirleyicileri
- Orta Asya'da yatırım yapmanın zorlukları
- Hızlı tüketim davranışı ve yaşam tarzı ilişkisi

Araştırma Amaçları Örnekler:

- Bu çalışmanın amacı pazarlama yöneticilerinin pazarlamaya bakış açılarını ortaya koymaktır. Bu bağlamda cevap aranacak temel araştırma soruları arasında; a) b)
- Amaç olarak bu çalışmada, Türkiye’de yatırım yapan yabancı firmaların motiflerini ortaya koymak belirlenmiştir.
- Bu çalışma, tüketicilerin yaşam tarzlarına göre sınıflandırılıp sınıflandırılmayacağı, yaşam tarzları ile marka bağımlılığı arasında bir ilişkinin olup olmadığı, ve yaşam tarzları ile siyasi tercihler arasında bir ilişkinin olup olmadığı sorularına cevap aramayı amaçlamaktadır.
- Bu çalışmanın amacı, tüketici grubu olarak öğrencilerin tüketim kalıplarında bir değişimin yaşanıp yaşanmadığını belirlemektir.

Temel Kavramlar

HİPOTEZ (Denence)

- Belirli olay, olgu veya davranışlara ilişkin yapılan önseziye veya mevcut araştırma (literatürde yer alan) bulgularına dayalı açıklamalar veya izahlardır.
- Araştırma probleminde yer alan değişkenler arasındaki ilişkilere ait beklentilerin bir ifadesi.
- Olaylar veya kavramlar hakkındaki varsayım türü açıklamalar.

Hipotezlerin Özellikleri

- Daha önce yapılmış araştırma bulgularıyla uyumluluk,
- Yargı niteliğinde olmalıdır (fark vardır, fark yoktur, ilişki vardır gibi...),
- Makul ve mantıklı olmalıdır,
- Açık, sade ve öz bir tarzda ifade edilmiş,
- Belirli değişkenler arasındaki ilişkinin mahiyetine dair olmalıdır,
- Test edilebilir olmalıdır.

Hipotezlerin Oluşturulması ve İfade Edilmesi

Hipotezler belli bir davranış, olgu veya değişkenler arasındaki ilişkinin yönüne dair yargısal izahlar.

Hipotezler soru biçiminde değil sınanabilecek bir yargı biçiminde ifade edilmelidir.

Araştırma Soruları, "araştırmacının merak ettiği" bir olguyu ifade etmektedir.

Bir araştırmada mutlaka hipotezlerin bulunması gerekmez.

Araştırmacının zihninde, araştırma sorularının yanıtlarına dair güvenilir bir öngörü yoksa araştırmacı sadece araştırma soruları ile ilerleyebilir.

Araştırmacı çalışmasını hipotezlerini doğrulamak / ispatlamak için yapmaz. Bu bakımdan, bir hipotezin doğrulanması / kabul edilmesi ile reddedilmesi aynı öneme sahip sonuçlardır.

Araştırma Amaçları ve Soruları

- İşletmelerin takım kurmadaki amaçlarını belirlemek
- Takımın etkinlik derecesini belirlemek
- Takım performansını belirleyen temel faktörleri ortaya koymak
- Müşteri tatmini ve hizmet kalitesi arasındaki ilişkiyi incelemek
- İşgücü performansında işe alma yönteminin rolü

- İşletmeler neden kalite çemberleri kurma yoluna gidiyorlar?
- Oluşturulan takımlar etkin mi?
- Takımın etkinliğini artıran faktörler nelerdir?
- Hizmet kalitesi müşteri tatminini artırır mı?
- Farklı yöntemlerle işe alınanlar arasında performans farkı var mıdır?

Hipotezlerin Oluşturulması

- Kaynak taramasının hemen ardından formüle edilmesi gerekmektedir
- Daha önceki çalışma bulgularına dayanmak durumundadır.

Hipotezlerin türleri

■ ARAŞTIRMA HİPOTEZLERİ

- Değişkenler arasındaki ilişkinin ifade edilmesi
 - **Yönlü hipotez** : Değişkenler arasındaki ilişkinin veya farkın yönünü ifade eder. Yönlü(Directional) ve yönsüz(undirectional) hipotez
 - Eğer iki değişken arasındaki ilişkinin veya iki grup arasındaki farkın karşılaştırılmasında "pozitif, negatif, büyük, küçük, vb." terimler kullanılıyorsa yönlü hipotezdir
 - **Yönsüz hipotez** :Sadece değişkenler arasında bir ilişki veya farkın olduğunu ifade eder.

■ İSTATİSTİKSEL HİPOTEZ

- Değişkenler arasında ilişkinin olmadığı varsayımını, varsa bile bunun tamamen şans eseri ortaya çıktığını ve gerçek olmadığını ifade eden hipotez.

Hipotez örnekleri

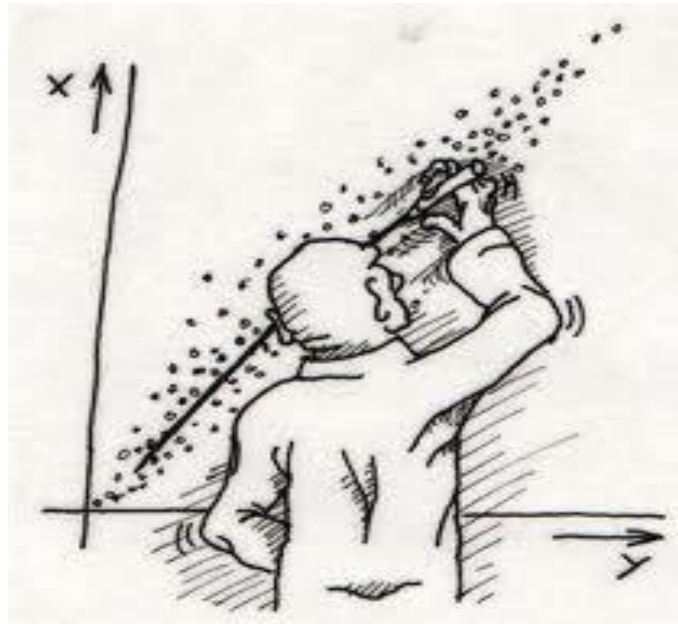
■ **Yönlü Hipotezler**

- Demokratik usullere dayalı seçilen yöneticiler **daha verimli olurlar.**
- Tüketim tecrübesi fazla olan tüketiciler daha kısa süreli karar alma süreçlerini **kullanır.**
- Gece vardiyasında çalışanlar gündüz vardiyasındakilere kıyasla daha fazla hatalı üretim **yapmaktadır.**
- Çoklu zekâ ile akademik başarı arasında pozitif yönde ilişki vardır.

■ **Yönsüz Hipotezler**

- Yöneticinin seçim şekli verim üzerinde etkilidir.
- Tüketim tecrübesi satın alma karar sürecinin uzunluğu üzerinde etkilidir.
- Gece vardiyasında çalışanlar gündüz vardiyasında çalışanlar arasında hatalı üretim miktarı açısından farklıdır.
- Çoklu zekâ ve akademik başarı arasında ilişki vardır.

Hipotez Testleri & Parametrik Testler

Hipotez (Denence) Testleri

- Ana Kütlenin tümü üzerinde çalışıldığında, çıkan sonuçlar kesindir. *Anlamlılık testi* uygulanmaz.
- Eğer ana kütlede örneklem alınarak çalışılıyorsa, bir *hipotez testi (anlamlılık testi)* uygulanır.
- *Hipotez Testi*, hipotezin örnekten elde edilen bilgilere bağlı olarak belirli bir hata payı ile doğrulanmasına denir.

Hipotez (Denence) Testleri

- **İstatistiksel testler**, hipotezleri doğrulamak / yanlışlamak için tasarlanmaz.
- Asıl amaç, bir fikrin veya bir iddianın gerçekleşme olasılığının ne kadar düşük veya yüksek olduğunu göstermektir.
- Örnek; Rastgele seçilen bir örneklem ortalamasının ana kütle parametresinin ± 2 standart sapması içerisinde olma olasılığı %95'tir.

Hipotez (Denence) Testleri

- Örneklem istatistiklerinden yararlanmak suretiyle bir hipotezin geçerli olup olmadığını ortaya koyma işlemine *istatistiksel hipotez testi* denir.
- *Parametrik testler*: Ölçümle değer alınmış ve süreklilik gösteren ölçümlere denir. Parametrik testlerde ortalama, varyans, oran gibi ölçüler kullanılır.
- *Nonparametrik testler*: Verileri sayma veya sıralama şeklinde alınmış değerlerdir. *Nonparametrik testler* parametrik testlere göre daha zayıftırlar.

Hipotez (Denence) Testleri

- Hipotez, istatistiksel olarak;
 - **H_0 farksızlık (boş) hipotezi/Sıfır Hipotezi:** İki değişken arasındaki kesin ve tam ilişkiyi belirten önermedir.
 - Sıfır hipotezinde, iki değişken arasında ilişki olmadığı yönünde kurulur.
 - Ana kütle parametresi ile ilgili test edilmesi gereken iddiadır.

H_0 “Öğrencilerin İngilizce ve Türkçe dersi başarıları arasında manidar bir ilişki yoktur.”

Hipotez (Denence) Testleri

- **H_1 veya H_a alternatif hipotez:** boş hipotezde belirtilen iddianın tam tersidir (alternatif hipoteze araştırmacının hipotezi de denir). İki değişken arasında bir ilişkinin olduğunu veya iki grup arasında bir farklılık söz konusu olduğunu bildiren önermedir.

H_1 “ Öğrencilerin İngilizce ve Türkçe dersi başarıları arasında manidar bir ilişki vardır.”

H_1 “Öğrencilerin İngilizce dersindeki başarıları arttıkça Türkçe dersindeki başarıları da artar.”

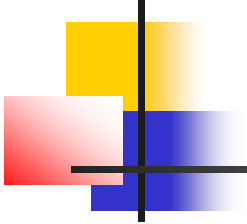
Hipotez (Denence) Testleri

- Öncelikle H_0 hipotezi belirlenir. Bu hipotez farksızlığı esas alır. ($\mu_1 = \mu_2$) . İki grup ortalamaları arasında fark yoktur veya arasında ilişki yoktur gibi.
- H_1 alternatif hipotez ise farklılık üzerine kurulur. H_1 hipotezi üç şekilde kurulabilir;
 - $H_1 = \mu_1 \neq \mu_2$ farklılığı belirten bu hipotez **çift yönlüdür**.
 - $H_1 = \mu_1 > \mu_2$ μ_1 'in μ_2 den büyük olduğunu belirten bu hipotez **tek yönlüdür**. Sağ kuyruk testi ile test edilir.
 - $H_1 = \mu_1 < \mu_2$ μ_1 'in μ_2 den küçük olduğunu belirten bu hipotez **tek yönlüdür**. Sol kuyruk testi ile test edilir.

Hipotez Testi Adımları

- Araştırma sorusu, araştırma hipotezi olarak (H_1) formüle edilir.
- Uygulanacak test istatistiğine karar verilir.
- Kritik bölge seçilir.
- Kritik bölgenin büyüklüğü kararlaştırılır.
- Sonuç yorumlanır.

Teorik Model Kurulması ve Hipotez Geliştirilmesi

Teorik Yapı ve Hipotez Geliştirme

- Araştırma Değişkenleri
- Model
 - Kavramsal Model
 - Operasyonel Model
 - ✓ Ampirik ilişkiler
 - ✓ Ampirik düzeydeki nedensellik ilişkileri
- Model yardımı ile genelleme
 - ✓ İstatistiksel genelleme
 - ✓ Dışsal genelleme

Teorik Yapı

Teorik yapı beş temel özelliğe sahip olmalı;

1. Araştırmada için uygun olduğu düşünülen değişkenler tartışmada açıkça belirlenmeli ve tanımlanmalıdır.
2. Tartışmada, birbirleri ile nasıl bir ilişki içerisinde oldukları ve nasıl etkiledikleri konusuna değinilmelidir.
3. Eğer değişkenler arasındaki ilişkiler önceki araştırmalarda belirtilmişse (teorik hale getirilmişse), bu ilişkilerin yönünün pozitif veya negatif olup olmayacağı tartışılmalıdır.
4. Neden bu ilişkileri beklediğimiz açıkça belirtilmelidir.
5. Teorik model grafik ile gösterilmelidir.

-Örnek-

Raporlara göre, XXX şirketi hava güvenliğini ihlal ettiği için çeşitli cezalar ödemek zorunda kalmıştır.

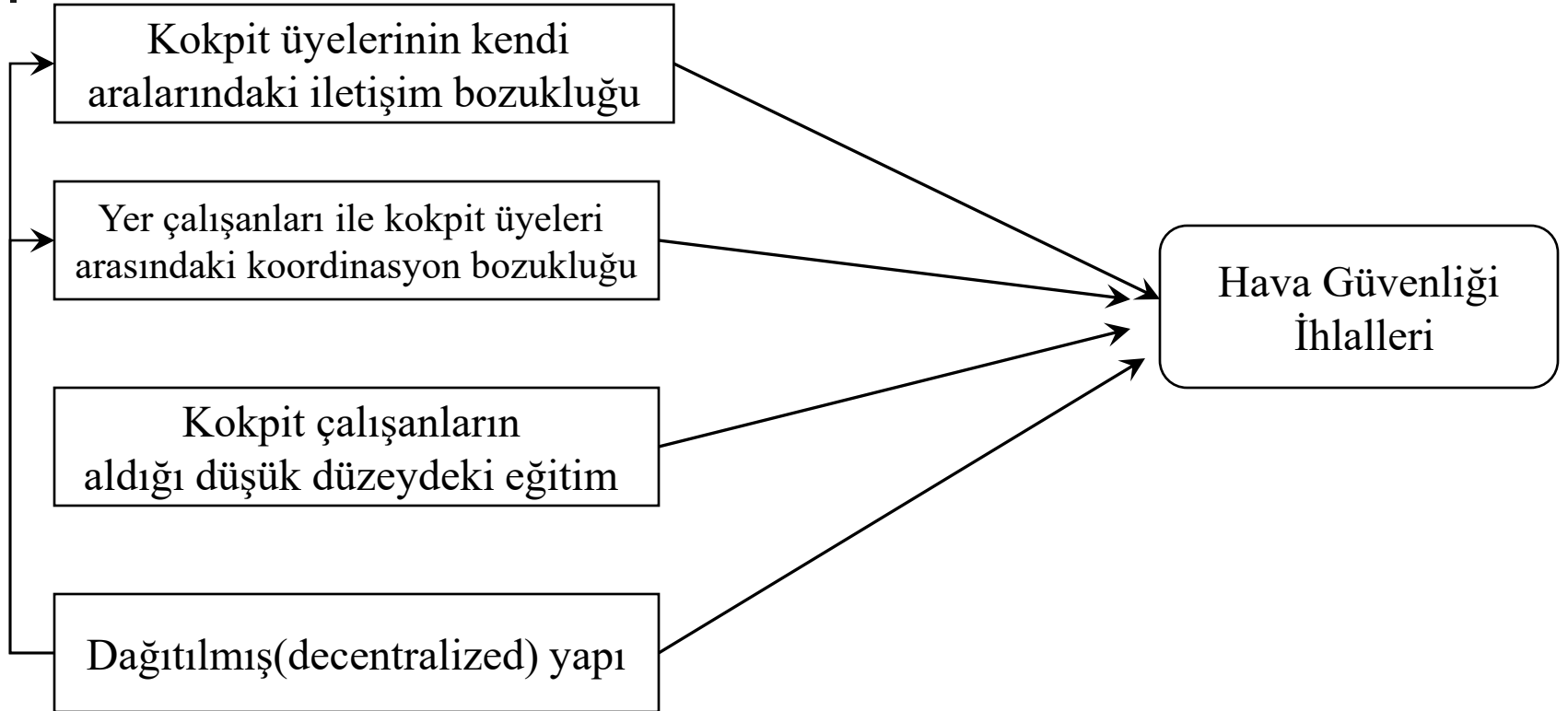
Dört önemli faktör bu kazalara/ihlallere neden olmuştur:

1. Kokpit üyelerinin kendi aralarındaki iletişim bozukluğu,
2. Yer çalışanları ile kokpit üyeleri arasındaki koordinasyon bozukluğu,
3. Kokpit çalışanların aldığı düşük düzeydeki eğitim ve
4. Dağıtılmış(decentralized) yapı,

Gerçekten bu faktörlerin güvenlik ihlallerine neden olup olmadığını bilmek çok yararlı olacaktır. Eğer olduysa ne düzeyde olmuştur.

Teorik modeli kurup, bağımlı ve bağımsız değişkenleri belirleyelim.

-Teorik Model-

Hipotez Testi Adımları

- ✓ Sıfır ve alternatif hipotezlerin belirlenmesi
- ✓ Uygun istatistiksel testin belirlenmesi
- ✓ Anlamlılık düzeyinin belirlenmesi
- ✓ Analiz sonucunda elde edilen anlamlılık düzeyinin sağlanıp sağlanmadığı kontrol edilmesi
- ✓ Çıkan sonuca göre sıfır hipotezini kabul et yada etme

Araştırma Stratejisinin Belirlenmesi

Yöntem Araştırma sürecinin en önemli özelliği değildir. Yöntem kendisinden daha kapsamlı bir sürecin parçasıdır.

Bu süreç, araştırmacının konuyu hangi üslupla araştıracağını belirlediği süreçtir.

Araştırma stratejisi, araştırmacının araştırma sorularına nasıl cevap bulacağına dair plan yapılmasıdır.

Araştırma Stratejisinin Belirlenmesi

Araştırma stratejisi;

- Araştırma problemlerinden kaynaklanan açık hedeflere sahip olmalı,
- Verilerin hangi kaynaklardan elde edileceğini belirtmeli
- Karşılaşılabilecek kısıtları (gerekli veriye ulaşmak, zaman, yer, para)
- Uygulanacak araştırma stratejisinin gerekçelerini açıklamalıdır.

Araştırma Yaklaşımlarının Sınıflandırılması

- **Benimsenen Yöntem Bakımından;**
 - Pozitivizm
 - Yorumlayıcı yaklaşım
 - Karma yaklaşım
- **Kullanılan Araştırma Yöntemlerine Göre;**
 - Deneysel araştırmalar
 - Anket araştırmaları
 - Örnek olay çalışması
- **Kapsadıkları Süreye Göre;**
 - Anlık (Cross-sectional) araştırmalar
 - Süreli Longitudinal) araştırmalar
- **Amaçlarına Göre;**
 - Keşfedici /Betimsel (Exploratory) araştırmalar
 - Tanımlayıcı (Descriptive)Araştırmalar
 - Açıklayıcı (Cause-effect)Araştırmalar

Amaçlarına Göre Temel Araştırma Yaklaşımları

İnceleme (Exploratory) (Betimsel) araştırmalar

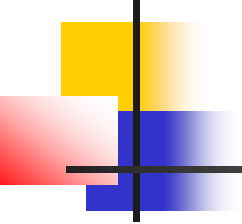
- Fikirleri, iç görüşleri ve bakış açılarını ortaya koymayı amaçlar
 - Esnektir
 - Tüm araştırma dizaynının ön aşaması olarak düşünülebilir
 - Uzman mülakatları
 - Pilot çalışmalar
 - İkincil veri kaynakları
 - Kalitatif çalışmalar

Tanımlayıcı (Descriptive) araştırmalar

- Araştırma konusuna ait özelliklerin belirlenmesi
- Spesifik araştırma soruları ve hipotezlerin test edilmesi
- Planlı ve yapısal dizayn söz konusu
 - İkincil veriler
 - Anket
 - Paneller
- Gözlem ve diğer veri

Neden-sonuç (Cause-effect) araştırmalar

- Sebep sonuç ilişkisini ortaya koymaya çalışmaktadır
 - Çeşitli bağımsız değişkenlerin kontrol altında tutulması durumunda araştırma konusunda ortaya çıkan değişimler incelenmeye çalışılır
- Deneysel düzenekler

Teşekkürler ...